

[Kaj Andresen.]

målstjenligt. Det er jo da heller ikke mange dage siden, at der fra borgerlig side her i salen blev appelleret til undervisningsministeren om at øge statens tilskud til skolebyggeriet. Jeg kan helt give tilslutning til den højtærede handelsminister, når han i går i mandagskronikken i Aktuelt fremhæver trafik- og uddannelsesinvesteringernes nødvendighed og bl. a. skriver — jeg beder om tilladelse til at citere —:

„Mange af de investeringer, der foretages i erhvervslivet, kan kun udnyttes fuldt ud, såfremt de følges op af offentlige investeringer. Industrialiseringens fulde udnyttelse afhænger af både uddannelse og trafikudbygning.“

Det er da også naturligt, at man, efter at der i år blev sat stop for nyanlæg, på budgettet har opført et beløb på 30 mill. kr. til endnu ikke fastlagte anlægsarbejder. Hvad de kommer til at indeholde, må der jo senere tages stilling til.

Den tredje og væsentligste årsag til, at budgettet er vokset, er de lovbundne udgifter samt løn- og prisstigninger.

Går man finanslovsforslaget igennem, vil man konstatere, at de væsentligste udgiftsstigninger falder på 5 områder, nemlig socialministeriet, indenrigsministeriet, undervisningsministeriet, forsvarsministeriet og de civile anlægsarbejder, der, som jeg før nævnte, er øget med ca. 200 mill. kr. Jeg har foretaget en sammenligning mellem forslagens tal og tallene fra finansloven, som den blev vedtaget i marts i fjor. Det er klart, at denne sammenligning halter, da finansloven kun har en udgiftsramme på ca. 8.500 mill. kr., mens de reelle udgifter i år vil være omkring 8.800 mill. kr. Men de 300 mill. kr. kan vi foreløbig have in mente.

Af de enkelte budgetter fremgår det da, at socialministeriets udgifter er steget med netto 550 mill. kr., indenrigsministeriets med 140 mill. kr., undervisningsministeriets med 370 mill. kr., forsvarrets med 390 mill. kr. og anlægsarbejder med 200 mill. kr., eller i alt på disse områder 1.650 mill. kr. Selv om man forudsatte, at de 300 mill. kr., der i år er brugt mere, alle faldt på de nævnte områder, ville udgiftsstigningen være 1.350 mill. kr. Når den samlede udgiftsstigning alligevel er mindre, nemlig 1.000 mill. kr., skyldes det reduktioner andre steder,

bl. a. mindre udgifter under landbrugsministeriet, f. eks. tilskud til landbruget.

Hvis man altså vil hævde, at udgiftsstigningen i år er for stor, er det på disse felter, kritikken bør sættes ind. Og her er der da grund til at anmode dem, der finder, at forslagens budgettering ligger for højt, om at rykke ud med konkrete påpegninger af, hvor reduktionerne skal foretages. Langt de fleste af beløbene repræsenterer udgifter, som folketinget har bundet regeringen til gennem vedtagne love. Bag de fleste står alle folketingets partier. Nu kan love jo ændres; men jeg tvivler på, at ret mange ændringer med virkelige reduktioner af statens udgifter på disse felter kan samle et flertal her i tinget.

For socialministeriets vedkommende gælder det, at af de 550 mill. kr.s stigning udgør forsikringslovene, d. v. s. udgifter til sygeforsikring, invalidepension, ulykkes- og arbejdsløshedsforsikring og folkepension, de 375 mill. kr. — de er fastsat ved lov. Børneforsorgen tegner sig for de 30 mill. kr., sær-forsorgen, d. v. s. sindssygeforsorgen, forsorgen for åndssvage, vanføre, blinde og døve, for 110 mill. kr., revalideringen og anvisningen for ca. 10 mill. kr. Så er stort set stigningen fordelt, og selv om visse beløb ikke er direkte lovbundne, er det min opfattelse, at den udbygning af vor børne- og sær-forsorg, ikke mindst ved den nye lov for åndssvageforsorgen og den bestræbelse for revalidering o. s. v., som finder sted, er så absolut påkrævet, at i hvert fald mit parti ikke vil være med til nedskæringer her. Vi kan vel snarere vente forøgelse af disse udgifter.

For indenrigsministeriets vedkommende går de 140 mill. kr.s stigning på civilforsvaret, på sundhedsvæsenet med 50 mill. kr. til sygehusene og statshospitalerne samt til regulering af den amtskommunale grundskyld. Der er vel ikke megen anledning til at mene, at statens andel af udgifterne til vore sygehuse og hospitaler skulle kunne nedbringes.

For undervisningsministeriets vedkommende går hovedparten af de 370 mill. kr.s stigning til lønninger eller tilskud til lønninger. For folkeskolen alene, der er det største område, er der tale om 160 mill. kr., der skyldes både stigning i lønninger og stigning i antallet af lærere. Med påkrævede